

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávneného **P., s. r. o., P., IČO: X.** zastúpený: F. P., s. r. o., G., IČO: X., proti povinnej **V. I., nar. X., Ž., o vymoženie 1 011,09 eur s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Liptovský Mikuláš pod sp. zn. 6 Er 790/2007, o dovolaní oprávneného proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline z 29. novembra 2012, č. k. 9 CoE 76/2012-48, takto

r o z h o d o l :

Návrh oprávneného na prerušenie dovolacieho konania sa **z a m i e t a .**

Dovolanie oprávneného sa **o d m i e t a .**

Povinnej sa náhrada trov dovolacieho a odvolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Liptovský Mikuláš poveril súdneho exekútora, aby vykonal exekúciu na základe rozhodcovského rozsudku z 24. mája 2007 sp. zn. SR 3095/2007 Stáleho rozhodcovského súdu, ktorý zriadila S., a. s. (ďalej len „označený rozhodcovský rozsudok“).

Okresný súd Liptovský Mikuláš uznesením z 13. augusta 2012, č. k. 6 Er 790/2007-17, exekúciu vyhlásil za neprípustnú a exekúciu zastavil. Súdnemu exekútorovi ani oprávnenému náhradu trov exekúcie nepriznal.

V odôvodnení rozhodnutia poukázal na ust. § 57 ods. 1 písm. g/, § 58 ods. 1, § 200 ods. 1 a ods. 2 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“); ust. § 23a ods. 1 zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy (t. j. od 25. novembra 2004); ust. § 39, § 52 ods. 1, ods. 2, ods. 3, § 53 ods. 1, ods. 4, § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka; Smernicu Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach

v spotrebiteľských zmluvách (ďalej „smernica 93/13/EHS“); ust. § 4 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní (ďalej len „ZoRK“).

Vo svojom rozhodnutí súd prvého stupňa konštatoval, že rozhodcovská doložka v spotrebiteľskej zmluve nebola individuálne dojednaná, spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a preto je absolútne neplatnou. Pokiaľ exekučným titulom mal byť rozsudok Rozhodcovského súdu zriadeného zriaďovateľom S., a. s., so sídlom v B., jednalo sa o nulitný akt, keďže neplatná rozhodcovská doložka nemohla platne založiť právomoc rozhodcovského súdu na prejednanie veci a ani na vydanie rozhodnutia, ktoré by následne mohlo požívať tiež náležitú ochranu v procese exekučného vymáhania ním priznanej pohľadávky.

Na odvolanie oprávneného Krajský súd v Žiline uznesením z 29. novembra 2012, č. k. 9 CoE 75/2012-48, napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne podľa ust. § 219 O. s. p. potvrdil.

Pokiaľ išlo o skutkové zistenia, vyhodnotenie rozhodných skutočností a právne posúdenie veci, odvolací súd sa v tomto smere v celom rozsahu stotožnil s dôvodmi napadnutého rozhodnutia, ktoré už nebolo potrebné opakovať (ust. § 219 ods. 2 O. s. p.).

Odvolací súd mal za to, že tak, ako to správne konštatoval aj prvostupňový súd v dôvodoch svojho rozhodnutia, dojednanie rozhodcovskej doložky formou všeobecných úverových podmienok, ktoré spotrebiteľ nemá možnosť žiadnym spôsobom ovplyvniť, nemožno považovať za individuálne dojednané, čo má za následok neplatnosť takejto doložky, a preto takáto doložka ani nemohla platne založiť právomoc rozhodcovského súdu na prejednanie veci a rozhodcovský rozsudok je nulitným aktom, na základe ktorého nie je možné viesť exekúciu tak, ako to opätovne správne konštatoval prvostupňový súd v dôvodoch svojho rozhodnutia.

O trovách odvolacieho konania súd rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 O. s. p. s použitím ust. § 224 ods. 1 O. s. p. a nepriznal žiadnemu z účastníkov právo na náhradu trov odvolacieho konania.

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu podal oprávnený dovolanie a následne podal aj doplnenie dovolania, ktoré odôvodnil tým, že:

- a) súd rozhodol nad rámec zverenej právomoci (ust. § 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p. v spojení s ust. § 237 písm. a/ O. s. p.),
- b) v tej istej veci sa už právoplatne rozhodlo (ust. § 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p. v spojení s ust. § 237 písm. d/ O. s. p.),
- c) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný (ust. § 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p. v spojení s ust. § 237 písm. e/ O. s. p.),
- d) súd svojím postupom odňal účastníkovi možnosť konať pred súdom (ust. § 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p. v spojení s ust. § 237 písm. f/ O. s. p.),
- e) súd bol nesprávne obsadený (ust. § 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p. v spojení s ust. § 237 písm. g/ O. s. p.),
- f) konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, najmä súd nedostatočne zistil skutkový stav, pretože nevykonal náležité dokazovanie (ust. § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.),
- g) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (ust. § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.).

Na základe právnej argumentácie uvedenej v dovolaní oprávnený navrhuje, aby dovolací súd napadnuté uznesenie odvolacieho súdu v celom rozsahu zrušil a keďže rovnakými vadami je postihnuté aj rozhodnutie prvostupňového súdu žiada, aby dovolací súd v celom rozsahu zrušil aj uznesenie prvostupňového súdu a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie a v prípade úspechu bola oprávnenému priznaná náhrada trov dovolacieho konania. Oprávnený tiež navrhol, aby súd prerušil konanie podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. v spojení s § 243c O. s. p. a Súdnemu dvoru Európskej únie na základe čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie predložil prejudiciálne otázky v znení, aké je uvedené v dovolaní. Oprávnený tiež navrhol, aby dovolací súd postupoval podľa ust. § 243 O. s. p. a rozhodol o odložení vykonateľnosti napadnutého uznesenia Krajského súdu v Žiline z 29. novembra 2012, sp. zn. 9 CoE 75/2012, a to so zreteľom na uvedenú právnu argumentáciu a najmä skutočnosť, že napadnuté rozhodnutie vykazuje tak závažné právne nedostatky, že jeho výkon v prostredí právneho štátu je vylúčený.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podala včas oprávnená zastúpená v súlade s § 241 ods. 1 veta druhá O. s. p., skúmal najskôr, či je dôvodný jej návrh na prerušenie dovolacieho konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p.

K podobnému návrhu oprávneného na prerušenie dovolacieho konania sa už najvyšší súd vyjadril vo viacerých iných skutkovo a právne obdobných právnych veciach, v ktorých ten istý oprávnený vystupoval v procesnom postavení dovolateľa. Ako príklad uvádza najvyšší súd rozhodnutia zo 14. mája 2013 sp. zn. 3 ECdo 46/2013, 3 Co 44/2013, 3. júla 2013 sp. zn. 3 ECdo 76/2013 a 3. júla 2013 sp. zn. 3 Cdo 34/2013, na ktoré v podrobnostiach poukazuje s tým, že s právnymi závermi v nich vyjadrenými sa stotožňuje aj v preskúmvanej veci, pre účely ktorej dodáva, že Súdny dvor má právomoc vydať rozhodnutie o prejudiciálnych otázkach, ktoré sa týkajú: a) výkladu zmlúv; b) platnosti a výkladu aktov inštitúcií, orgánov alebo úradov alebo agentúr Európskej únie. Pokiaľ ale procesný postup súdov vo veci, v ktorej sa navrhuje prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p., má podklad v aplikácii vnútroštátneho práva, nie je žiadny dôvod pre prerušenie konania.

V danom prípade sa síce v dovolaní napadnutých rozhodnutiach spomína aj Smernica 93/13/EHS, z určujúceho hľadiska išlo ale zo strany súdov nižších stupňov o aplikáciu a interpretáciu vnútroštátnych právnych predpisov (Občianskeho zákonníka, Exekučného poriadku a ZoRK). Najvyšší súd vzhľadom na to nedôvodný návrh na prerušenie konania zamietol.

Na tomto mieste je potrebné uviesť, že oprávnený síce v odvolaní podal návrh na prerušenie konania podľa ust. § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. a čl. 267 Zmluvy o fungovaní EÚ, avšak v ust. § 109 ods. 1 písm. a/, b/ alebo c/ ide o prípady, keď súdy skúmajú priamo zo zákona, či nenastal niektorý z uvedených dôvodov, pre ktorý je súd povinný aj bez návrhu konanie prerušiť. V danom prípade ide teda o činnosť súdu vykonávanú bez ohľadu na to, či niektorý z účastníkov konania takýto návrh podal. Z uvedeného vyplýva, že v prípade, ak nenastane niektorý z dôvodov uvedených v ust. § 109 ods. 1 písm. a/, b/ alebo c/, súd v konaní pokračuje, pričom o tom nemusí rozhodnúť samostatným výrokom. Záverom k tejto otázke najvyšší súd dodáva, že návrh oprávneného na prerušenie konania podaný v konaní

pred odvolacím súdom je totožný s návrhom na prerušenie konania podanom v rámci dovolania.

V ďalšom dovolací súd bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O. s. p.) skúmal, či oprávneným podané dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.). V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu. Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú uvedené v § 239 ods. 1 a 2 O. s. p., oprávneným napadnuté uznesenie ale nevykazuje znaky žiadneho z nich. Dovolanie oprávneného preto podľa § 239 ods. 1 a 2 O. s. p. prípustné nie je.

Prípustnosť podaného dovolania by v preskúmvanej veci prichádzala do úvahy, len ak v konaní došlo k niektorej z procesných väd taxatívne vymenovaných v § 237 O. s. p. Oprávnený procesné vady konania v zmysle § 237 písm. b/, a c/ O. s. p. netvrdil a existencia týchto väd nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť jeho dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

K obsahovo rovnakým námietkam oprávneného, z ktorých vyvodzuje prípustnosť a opodstatnenosť jeho dovolania podaného v preskúmvanej veci, sa už najvyšší súd vyjadril vo viacerých iných skutkovo a právne obdobných právnych veciach, v ktorých ten istý oprávnený vystupoval v procesnom postavení dovolateľa. Ako príklad uvádza najvyšší súd rozhodnutia z 28. februára 2013 sp. zn. 2 Cdo 17/2013, z 30. apríla 2013 sp. zn. 2 ECdo 16/2013, z 24. mája 2013 sp. zn. 2 ECdo 90/2013, z 26. júna 2013 sp. zn. 2 Cdo 7/2013, z 26. júla 2013 sp. zn. 2 ECdo 63/2013, 3. júla 2013 sp. zn. 3 Cdo 58/2013, zo 14. mája 2013 sp. zn. 3 ECdo 46/2013, 3. júla 2013 sp. zn. 3 Co 44/2013, z 3. júla 2013 sp. zn. 3 ECdo 76/2013 a 3. júla 2013 sp. zn. 3 Cdo 34/2013, a konštatuje, že právne závery, ku ktorým dospel v týchto rozhodnutiach, sú plne opodstatnené aj v preskúmvanej veci.

V rozhodnutiach uvedených v predchádzajúcom odseku najvyšší súd konštatoval, že:

Prípustnosť dovolania z dôvodu nedostatku právomoci súdu (§ 237 písm. a/ O. s. p.) je daná, iba ak súd rozhodol vo veci, o ktorej nemal rozhodnúť; rozhodovanie súdov v exekučných veciach ale vyplýva priamo zo zákona (viď napríklad § 29, § 38 ods. 3 a § 44 ods. 1 Exekučného poriadku).

Vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, nie je rozhodnutím o veci samej, a preto nezakladá prekážku právoplatne rozhodnutej veci v zmysle v § 237 písm. d/ O. s. p. (viď aj rozhodnutie najvyššieho súdu z 1. februára 2012 sp. zn. 5 Cdo 205/2011 a tiež Ústavného súdu Slovenskej republiky z 13. júna 2012 sp. zn. III. ÚS 254/2012).

Ustanovenie § 237 písm. e/ O. s. p. dopadá iba na prípady, kedy súd prejednal a meritórne rozhodol vec, hoci nebola splnená jedna z procesných podmienok konania – nebol podaný (žiadny) návrh na začatie konania vo veci, ktorá nemôže začať bez návrhu; v danom prípade ale bol podaný návrh na vykonanie exekúcie.

Nejde o vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p., ak súd pri skúmaní, či je exekučný titul vykonateľný (§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku), vychádza z tvrdení oprávneného v návrhu na vykonanie exekúcie a z exekučného titulu a nevykonáva dokazovanie (ako procesnú činnosť súdu osobitne upravenú v ustanoveniach § 122 až § 124 O. s. p.), lebo je postačujúce, ak sú rozhodujúce skutočnosti dostatočne osvedčené okolnosťami vyplývajúcimi zo spisu.

Nejde o vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p., ak súd oboznamovanie s obsahom listín, ktoré je zamerané na posúdenie, či k návrhu na vykonanie pripojený exekučný titul je formálne aj materiálne vykonateľný, nevykonal na pojednávaní a za prítomnosti oprávneného a povinného; obdobne – teda aj bez nariadenia pojednávania, vykonania dokazovania a osobnej účasti oprávneného – môže exekučný súd dospieť k tomuto záveru aj pri riešení identickej otázky (vykonateľnosti exekučného titulu) v neskorších štádiách exekučného konania.

Ak sa exekúcia navrhuje na podklade rozhodnutia takého rozhodcovského súdu, ktorý nemal právomoc vydať ho, zastavením exekúcie sa neodopiera právo na výkon rozhodnutia a neznemožňuje oprávnenému možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O. s. p.); pokiaľ

v určitej veci nedošlo k uzavretiu (platnej) rozhodcovskej zmluvy, nemohol spor prejednať rozhodcovský súd a v takom prípade ani nemohol vydať rozhodcovský rozsudok (R 46/2012).

Uvedené právne závery zastáva najvyšší súd aj v preskúmvanej veci. Dovolací súd sa stotožňuje s názorom, že v danom prípade uzavretá rozhodcovská doložka – z dôvodov vysvetlených už súdmi nižších stupňov – je neprijateľná podmienka spotrebiteľskej zmluvy (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka), čo zakladá jej neplatnosť. Neplatná rozhodcovská doložka nemohla založiť právomoc rozhodcovského súdu vydať označený rozhodcovský rozsudok, ktorý vzhľadom na to nie je vykonateľný exekučný titul.

Oprávnený v dovolaní ďalej namietal, že v danom prípade rozhodol nesprávne obsadený súd v zmysle § 237 písm. g/ O. s. p.

K tejto námietke oprávnený poukázal na uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn.: IV. ÚS 206/08, v zmysle ktorého zákonným sudcom vo veci začatej pred vnútroštátnym súdom nie je len sudca určený rozvrhom práce, ale komunitárny sudca, lebo jeho povinnosť rozhodnúť o otázkach interpretácie komunitárneho práva je súčasne aj jeho oprávnením. Ak sa v spore v konaní pred vnútroštátnym súdom nepodieľal svojím výkladom práva spoločenstva komunitárny sudca, hoci tento výklad bol nevyhnutný na rozhodnutie vo veci samej, potom vnútroštátny súd bol v tejto časti konania pred ním nesprávne obsadený.

Právne závery, vyplývajúce z uvedeného uznesenia Ústavného súdu SR, nemožno na daný prípad aplikovať. Súd prvého stupňa a rovnako aj odvolací súd neboli povinné konanie prerušiť podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. a požiadať súdny dvor Európskej únie o výklad práva európskeho spoločenstva – komunitárneho práva. Najvyšší súd k tejto námietke oprávneného poukazuje na svoje odôvodnenie, týkajúce sa návrhu oprávneného na prerušenie dovolacieho konania v zmysle § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p.

Oprávneným namietaná neúplnosť alebo nesprávnosť skutkových zistení súdov, nepreskúmateľnosť ich rozhodnutí (R 111/1998 a tiež III. ÚS 551/2012) a nesprávnosť právneho posúdenia, na ktorých tieto rozhodnutia spočívajú (R 54/2012), nie sú vady konania v zmysle § 237 O. s. p. a prípustnosť dovolania nezakladajú.

Vzhľadom na to, že v dovolacom konaní sa nepotvrdila existencia procesných väd konania tvrdených oprávneným, nevyšli najavo ani iné vady uvedené v § 237 O. s. p. a prípustnosť podaného dovolania nevyplýva z § 239 O. s. p., najvyšší súd odmietol procesne neprípustné dovolanie oprávnenej podľa § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p.

V dovolacom konaní úspešnej povinnej vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti oprávnenému, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p. a § 142 ods. 1 O. s. p.). Najvyšší súd jej nepriznal náhradu trov dovolacieho konania, lebo nepodala návrh na jej priznanie (§ 151 O. s. p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 22. januára 2014

JUDr. Darina Ličková, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Hana Segečová